

Tokolytika

PharmDr. Ondřej Zendulka, Ph.D.

Tokolytika

- relaxace myometria
- prevence předčasného porodu
- u žen mezi 24. a 33. týdnem těhotenství
- aplikace by neměla být delší než 48 hodin
- **betamimetika**: ritodrin, salbutamol
- **antagonisté oxytocinu** – atosiban
- **NSPZL**– indometacin
- **síran hořečnatý, blokátory Ca kanálu**

Tokolytika

Vratnost/nevratnost procesu předčasného porodu

- Baumgartenovo skóre
 - krvácení, odtok VP, kontrakce, stav děl. hrdla
- v případě vratnosti tokolytika pro udržení plodu (skóre <6), tokolytika ano
- v případě nevratnosti tokolytika pro přípravu podmínek porodu nezralého novorozence (skóre >6), tokolytika ne

Tokolytika

Indikace:

- hypoxie plodu
- oddálení porodu, zabránění předčasného porodu
- chirurgický zákrok na děloze
- nadměrná děložní činnost

Tokolytika

Kontraindikace:

Matka

- arteriální hypertenze
- těžká preeklampsie
- krvácení, srd. choroba

Plod

- porodní hmotnost < 2,5 kg
- VVV neslučitelná se životem
- abúzus návyk. látek *in utero*

Tokolytika

Parciální tokolýza

- regulace nadměrné aktivity
- u spontánně vedeného předčasného porodu

Akutní tokolýza

- u akutní hypoxie plodu
- po dobu nutnou k přípravě operace
- pro obrat plodu zevními hmaty
- zástava předčasného porodu

Účinná tokolýza = zábrana porodu po dobu
minimálně 48 h

Tokolytika

hořečnaté soli

- snížení koncentrace Ca^{2+} a blok ATPázy v myometriu
- i.v. (sulfát) nebo per os (laktát)
- porovnatelná účinnost s jinými lytiky, ale vyšší bezpečnost
- nekombinovat s blokátory Ca^{2+} kanálu
- nauzea, hypotermie, hypomagnezémie, hypokalcémie, mdloby, poruchy vidění

Tokolytika

Blokátory Ca²⁺ kanálu

- nifedipin, verapamil
- snížení koncentrace Ca v myometriu
- lék 2. linie
- hypotenze, tachykardie, cefalgie

NSPZL – indometacin

- lék 2. linie, ne déle než 48h
- po 32 týdnu, ne déle než 48h kvůli NÚ

Tokolytika

- **betamimetika: hexoprenalin, fenoterol, ritodrin, terbutalin, salbutamol**
- akutní stavy i.v. aplikace s následným p.o. pokračováním (nutná monitorace pacientek)

I: zastavení porodu mezi 24. a 37. týdnem

tokolýza - při akutní děložní asfixii

- před s.c., obratem plodu z příčné polohy
- v nutných případech před převozem do nemocnice

NÚ: až u 38% pacientek, kardiální stimulace, hyperglykémie, hyperpyrexie, nauzea

Tokolytika

atosiban

- syntetický peptid, kompet. antagonist oxytoc. receptorů
- i.v. aplikace
- účinek do 10 min. a trvá 12 h
- selhání léčby u dlouhodobé terapie
- mírnění kontrakcí mezi 24. a 33. týdnem
- minimální vliv na KVS

Tokolytika

Další léčiva u předčasného porodu

Glukokortikoidy

- betametazon (2x12 mg), dexametazon (4x6 mg)
- k urychlení vyzrání plicní tkáně plodu a omezení rizika syndromu dechové tísně
- 26. - 34. týden i později

Progesteron